

14.10.2021

**TÜRKİYE'NİN SAVUNMA-GÜVENLİK-DIŞ POLİTİKASINI İLGİLENDİREN
DÜNYADAKİ ÖNEMLİ GELİŞMELER****1. TÜRKİYE:*****Cumhurbaşkanlığı'nda 'Afganistan' çalıştayı***

Cumhurbaşkanlığı Güvenlik ve Dış Politikalar Kurulunca, 'Afganistan' konulu çalıştay düzenlendi. Çalıştayda, Afganistan'da meydana gelen son gelişmelerin siyasi, dini, sosyolojik, jeopolitik yansımaları ve Türkiye'nin Afganistan'daki rolü ele alındı. (@tcbestepe)

Cumhurbaşkanı Erdoğan'dan 3 Afrika ülkesine ziyaret

Erdoğan, 4 günlük Angola, Togo ve Nijerya turuna pazar günü başlayacak. İlk Afrika ziyaretini 2004'te başkanlığı döneminde Mısır'a yapan Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Angola, Nijerya ve Togo'yu kapsayan yeni bir Afrika turu gerçekleştirecek. Cumhurbaşkanı Erdoğan, 17 Ekim'de çıkacağı seyahatle, başbakanlık ve cumhurbaşkanlığı döneminde 30 farklı Afrika ülkesini ziyaret etmiş olacak. (@tcbestepe)

Türkiye ve Tacikistan meclisleri arasında işbirliği protokolü

TBMM Başkanı Mustafa Şentop, Meclisteki makamında, Türkiye'ye ziyarette bulunan Tacikistan Temsilciler Başkanı Mahmadoir Zokirzoda ile baş başa görüştü. Tacikistan heyetini TBMM'de ağırlamaktan duyduğu memnuniyeti dile getiren Şentop, ziyaretin, parlamentolar arasındaki ilişkiler başta olmak üzere ikili ve bölgesel işbirliğini güçlendireceğine inandığını söyledi. (TRT Haber)

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez: (Karadeniz)

"Hedefimiz, gazın 2023 yılında sisteme bağlanması ve ilk faz gaz akışının sağlanması." Bu rezerv, 2027'de en yüksek üretim kapasitesine ulaştığında, Türkiye'nin yıllık iç tüketiminin 3/1'ni karşılar hale gelecek."

Dışişleri Bakanı Çavuşoğlu: (Suriye ve Afganistan)

"ABD ve Rusya sözlerinde durmadığına göre bizim de yapmamız gereken kendi göbeğimizi kendimiz kesmektir. Terör saldırılarında Rusya'nın da ABD'nin de sorumluluğu var. Teröristlerin temizlenmesi için ne gerekiyorsa yapacağız."

"Şu anda ülke içinde 4 milyon yerinden edilmiş kişi var. Bu insanlara bizim uluslararası toplum olarak yardım etmemiz gerekiyor. Afganistan'daki yönetimin kapsayıcı olmasını istiyoruz."

KKTC'de Hükümet İstifa Etti

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC) Başbakanı Ersan Saner, koalisyon hükümetinin istifasını açıkladı ve hükümet adına istifayı Cumhurbaşkanı Ersin Tatar'a sunduğunu bildirdi.

Terör Gündemi

- Van'da İranlı eski bir askeri ülkelerine kaçırmak isteyen 2'si İran ajanı 8 kişi MİT ve Emniyetin ortak operasyonu ile suçüstü yakalandı.
- Bakan Soylu'dan "siyasi cinayetler" iddialarına yanıt: Emniyet ve MİT'te siyasi cinayetler istihbaratı yok. Bu FETÖ taktiğidir.

2. AVRUPA:***BM İnsan Hakları Yüksek Komiserliği Sözcüsü Marta Hurtado:***

"Yunanistan'ın sığınmacıları geri ittiğine dair sağlam kanıtlar alıyoruz ve kanıtları teyit etmek için uğraşıyoruz. Böyle bir şey olmamalı. Bu konu hakkında halihazırda AB ile görüşüyoruz. Bu konuda devredeyiz."

AB'de gaz krizi devam ediyor

Avrupalı bir diplomatik kaynak, enerji krizine yanıt olarak, Avrupa Komisyonu'nun stratejik AB rezervlerini yenilemek için genel gaz alımları için bir mekanizma oluşturulmasını ve vatandaşları ve işletmeleri desteklemek için kısa vadeli önlemler almayı teklif edeceğini söyledi. Öte yandan Avrupa Komisyonu, AB ülkelerinin enerji fiyatlarındaki artıştan en çok etkilenen vatandaşlarına mali destek sağlamasını tavsiye etti.

Almanya’da Enflasyon Rekora Doğru İlerliyor

Almanya’da yıllarca ortadan kaybolan, daha geçen yıl Temmuz ayında yüzde eksi 0,1 seviyesine gerileyen enflasyon şimdi sert bir şekilde geri döndü. Haziran’da yüzde 2,3 olan, Ağustos ayında yüzde 3,4’le 2008 yılından bu yana en yüksek seviyeye çıkan enflasyonun, Eylül ayında bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 4,1 artış gösterdiği açıklandı. (VOA)

3. ORTADOĞU:

Irak’ta ABD konvoyuna saldırı

Irak’ın Basra kentinde ABD lojistik konvoyuna saldırı düzenlendi.(Middle East News)

Nubl ve Al-Zahraa kasabalarına İran destekli milisler yerleşti

Türkiye'nin Suriye sınırında Rusya ve ABD'den sonra İran da karakol ve üsler kurmak için hazırlık yapıyor. Tel Rıfat'ın güneyindeki Nubl ve Al-Zahraa kasabalarına İran destekli milisler yerleşti.

İran, yeni 'İran Demir Kubbesi' hava savunma sistemi için başarılı olduğunu iddia ediyor

İran, entegre hava savunma ağında yeni başarılar elde etti . Bir tatbikatta İslam Cumhuriyeti tarafından yeni bir hava savunma sisteminin ortaya çıkarıldığı iddia edildi. Raporlara göre tatbikat Sky Defenders Velayat 1400 olarak adlandırıldı ve yakın zamanda gerçekleşti. Bu durumda, sistem çeşitli tehditlerle karşı karşıya kaldı ve sözde onları engelledi. Sistemle ilgili ayrıntıların yayınlanması, İran'ın hava savunmasında kullanabileceği sistem türlerini artırmaya çalıştığını gösteriyor. (jpost)

Terör örgütü SDG, Halep kuzeyinde temas hatları üzerinde askeri önlemler aldı

Muhabir, ağır silahlar, zırhlı araçlar ve dört çekir araçları kapsayan başka bir konvoyun Halep kırsalında Marea kenti çevresine çıkışının yanı sıra terör örgütü SDG'nin Menbiç kenti merkezinden kent çevresi istikametine ve muhalefet gruplarıyla temas hatlarına devasa askeri takviyeler gönderdiğini belgeledi. Özel askeri kaynak, muhalefet güçlerinin topçu bombardımanı yoluyla bir tarama operasyonuna hazırlık olarak SDG'nin kontrolü altındaki bölgeler karşı tarafına topçu donatmaya (ön hazırlık) başladığını ve SDG'nin Halep kenti kırsallarında hazırlık durumunu tamamen yükseltmeye sevk ettiğini doğruladı. (stepagency)

Ankara'ya bağlı gruplar Suriye'nin kuzeyinde operasyona hazırlanıyorlar

Suriye'nin kuzeyindeki bölgelerin tanık olduğu askeri ve güvenlik hareketliliği, Türk güçleri ve Türkiye destekli Suriye Milli Ordusu (SMO) gruplarının bir askeri operasyona hazırlandıklarına ve Suriye'nin kuzeyinde Suriye Demokratik Güçleri (SDG/YPG) ile Türk güçleri ve Türkiye destekli muhalif gruplar arasında bir gerilim haline işaret ediyor.

Suriye Kısa Kısa

- İsrail savaş uçakları Suriye Palmira civarındaki İran milislerini vurdu.
- Esed rejim güçleri, İdlib'in güneyindeki Kansafrı eksenini top mermileriyle hedef aldı.
- BM, Suriye'nin İdlib kentine insani yardım yüklü 103 tır gönderdi. Yardımı taşıyan ağır vasıtalar, Türkiye'nin güneydoğusundaki Hatay ilinin Reyhanlı sınır ilçesine ulaştı. Temel ihtiyaç maddelerinden oluşan yük, İdlib ve çevre köylere dağıtılacak.
- ABD Ordusu, Haseke kırsalında devriye görevi icra etti.
- Türk topçu birlikleri Tel Temr hattında sızma girişiminde bulunan terör örgütü PKK'lı gruba yönelik atışlar yaptı.
- Rus askeri polisi, Sidon, Al-Naima ve Kahil kasabalarındaki Sekizinci Tugay'a ait olduğunu iddia ettiği silahlı gruplardan silahlarını teslim etmelerini istedi.
- Suriye rejiminin güvenlik komitesi, Dera'nın doğu kırsalındaki Al-Ghariya Al-Sharqiah kasabasının ileri gelenlerinden, kendilerine bu kasabada arananların listesini vermelerini istedi.
- SOHR gözlemcileri Halep'in kuzey kırsalındaki Kafr Kalbeen-E'zaz yolundaki Tel Refa'at yerel belediye meclisi eski başkanına ait bir arabanın evinin önünde patladığını bildirdi. Patlama yetkiliyi yaraladı ve araçta maddi kayıplara neden oldu. Patlamanın, aynı kişiyi 15 günden daha kısa bir sürede öldürmeye yönelik ikinci girişim olduğunu belirtmekte fayda var.
- İdlib'in güneyindeki Benin köyü ekseninde rejim güçleriyle temas hatları yakınında mayın patlaması sonucu Sukur el-Şam grubuna mensup iki kişi hayatını kaybetti.
- Kimliği bilinmeyen saldırganlar Daraa'nın batısındaki Devlet Güvenlik binasını patlattı.
- Suriye Milli Ordusu Halep'in kuzey kırsalındaki Mar'a ve Abalah'ın iki cephe hattı arasında Rus güçlerine ait bir İHA düşürdü.

- Cerablus eski Emniyet Müdürü Abdurrezzak Aslan el-Laz: Operasyonun nerede, ne zaman başlayacağını Türk ordusu belirleyecek. Münbiç, Ayn el-Arap, Surrin, Rakka ve Haseke'de işgal altındaki halkın tümü Türk ordusunun gelmesini bekliyor."
- Irak güvenlik güçlerinin, Deaş'ın iki numarasının yakalanmasını (Suriye'de) Türkiye güvenlik güçlerinin yardımıyla gerçekleştirdiği ortaya çıktı. Irak, güvenlik güçlerinin Irak uyruklu Sami Jasim'i "sınırların dışında özel bir operasyon" ile yakaladığını duyurmuştu.
- Rusya, Türkiye sınırında Himo, Tall Brak, Rumaylan, el-Ma'bada, Al-Malkiyah üslerine yerleşmeye hazırlanıyor. Rusya, Al-Yarubiyah sınır bölgelerine kadar M4 & Tall Hamis yolunun bazı kısımlarında konuşlanmak istiyor.
- Suriye'de PKK-PYD, Rusya'nın kontrolündeki Ayn-İsa bölgesinde hendekler kazmaya başladı. Rusya ve ABD'nin Türkiye sınırlarında üs ve karakollarının sayısı gün geçtikçe artıyor. İki ülke karşılıklı Suriye'de çıkar anlaşması çerçevesinde hareket ediyor.
- Suriye'de Rus birlikleri ABD'nin Türkiye sınırındaki bölgelerden geri çekilme ihtimaline karşı hazırlık yapmaya başladı. ABD ile görüşmelerin başladığı bildirildi. Türkiye'nin ise sınırlarında yabancı ülke üslerini milli güvenlik sorunu olarak ilan edebileceği konuşuluyor.

4. AFRİKA :

Libya Dışileri Bakanı Najla Al-Manquush Türkiye'ye geliyor

Dışişleri Bakanı Najla Al-Manquush, Libya dosyasındaki gelişmeleri ve iki ülke arasındaki ikili ilişkileri görüşmek üzere yarın Perşembe günü Türkiye'yi ziyaret edecek.(Middle East News)

Mangoush, Londra'da Dışişleri Bakanı Liz Truss ile görüştü

Libya Ulusal Birlik Hükümeti Dışişleri Bakanı Najla Manguush, Çarşamba günü İngiltere Dışişleri Bakanı Liz Truss ile bir araya geldi. Mangoush, İngiltere'nin başkenti Londra'da düzenlenen toplantıda "Libya'daki son gelişmelerin" ele alındığını, daha fazla ayrıntı verilmediğini söyledi. Mangoush, bu ayın başından beri Kuveyt, ardından Bahreyn ve BAE'yi ziyaret ederek başladığı yurtdışı turnesinde.(Alwasat Libya)

Kenya, Somali ile sınır anlaşmazlığı konusunda mahkeme kararını reddetti

Kenya Devlet Başkanı Uhuru Kenyatta, BM'nin en yüksek mahkemesinin Somali'nin Hint Okyanusu'nun potansiyel olarak petrol ve gaz açısından zengin bir bölümünün kontrolünü ele geçirmesine izin veren kararını reddetti.(AFP)

Somali, mahkeme kararının ardından Kenya ile işbirliğine başvurdu

Somali cumhurbaşkanı yaptığı bir konuşmada, UAD'nin Kenya ile sınır anlaşmazlığı konusundaki kararının iki ülkenin işbirliği yapması için bir fırsat olduğunu söyledi. Başkan Farmajo, UAD'nin Somali'nin Hint Okyanusu'nun potansiyel olarak zengin bir bölgesi üzerinde kontrolünü devretmesi lehine karar vermesinin ardından konuştu.(Africa News)

Polisario lideri BM'yi Fas ile savaşa girmeye çağırdı

Batı Sahra bağımsızlık hareketinin lideri, uluslararası toplum Sahravi halkı için yerine getirilmemiş “kendi kaderini tayin etme vaadini” yerine getirene kadar, Fas ile savaşın Afrika'nın uçsuz bucaksız çölünü kesen uzun bir duvar arasında devam edeceğini söyledi.(AFP)

Burkina Faso'daki yeni genelkurmay başkanı teröre karşı yeni strateji sözü verdi

Burkina Faso'daki yeni genelkurmay başkanı terörle mücadelede yeni bir strateji sözü verdi. Gilbert Ouédraogo, Silahlı Kuvvetler'in yeni Genelkurmay Başkanı olarak göreve başladı ve ülkedeki aşırılık yanlısı şiddetle başa çıkmak için yeni bir yaklaşım vaat etti.(Africa News)

Sudan'da darbeye karşı önlem

Hükümet kaynakları, başarısız bir darbe girişiminin ardından sivil ve askeri liderler arasındaki gerilimin haftalardır artma tehdidinde bulunduğundan, Sudan güvenlik servisinin ülkenin demokrasiye geçişini denetleyen görev gücünün üyelerine seyahat yasağı getirdiğini söyledi.(Reuters Africa)

Mısır Cumhurbaşkanı Sisi, Tunus Cumhurbaşkanı Said'i yeni hükümetin kurulması vesilesiyle tebrik etti

Mısır Cumhurbaşkanı Abdulfettah es-Sisi, Tunus'ta yeni hükümetin kurulmasından dolayı Tunus Cumhurbaşkanı Kays Said'i arayarak tebriklerini iletti.(HaberTürk)

Nijerya'nın Zamfara vilayeti Valisi Matawalle:

Bölgede terörle mücadeleye destek olması için Türkiye'den İHA tedarik edeceğiz. Bu anlaşma, 20 Ekim'de Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın Nijerya'yı ziyaret edeceği ve Cumhurbaşkanımız Buhari ile görüşeceği zaman konsolide edilecek."

5. ASYA - PASİFİK:

Çin Dışişleri Bakanlığı, CNN'e konuşan "eski polisin" Uygurlara işkence iddialarını yalanladı

Çin Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Zhao Lijian, iddialara ilişkin salı günü açıklamasında "Bir yalanı binlerce kez tekrar etmeniz onun yalan olduğu gerçeğini değiştirmez. Bu soytarılar elinden geleni yapsa bile bu şarlatanlığı dinleyenlerin ve buna tepki gösterenlerin sayısı az" dedi. (Şarkul Avsat)

ABD, Avustralya, Japonya ve Hindistan donanmalarının 'Malabar 2021' tatbikatı başladı

Kyodo ajansının Japonya Deniz Öz Savunma Kuvvetleri (MSDF) kaynaklarına dayandığı haberine göre, 4 ülkenin oluşturduğu Quad ittifakının "Malabar 2021" tatbikatı başladı. MSDF'ye göre tatbikata ABD donanmasına ait nükleer güçle çalışan uçak gemisi Carl Vinson, bir Avustralya fırkateyni, bir Hindistan destroyeri ve iki Japon gemisi katılıyor. (Şarkul Avsat)

Afganistan Kısa Kısa

- Afganistan'ın Kunar vilayetinde Dünya Gıda Programı'nın (WFP) finansal desteğiyle, 600 ihtiyaç sahibi aileye gıda yardımı yapıldı. Aynı zamanda, Lağman'da Mülteciler ve Geri Dönüş Departmanı, yerinden edilmiş yedi bin aileye nakit yardımda bulundu ve her aileye 5.000 AFN verdi.
- Afganistan'ın başkenti Kabil şehrinin Çin ürünleri ve ABD askeri ürünleriyle tanınan "Bush Bazaar"ının adı "Mücahitler Çarşısı" olarak değiştirildi.

- Afganistan Cevzcan vilayetinde güvenlik yetkilileri, bugün uyuşturucu kaçakçılığı, hırsızlık, alkol satışı ve insan kaçırmayla bağlantılı olarak 21 kişiyi tutukladıklarını söyledi.
- Rusya'nın önderlik ettiği, Afganistan'a komşu veya yakın bazı ülkeleri içeren Kolektif Güvenlik Anlaşması Örgütü, 22-23 Ekim tarihlerinde Afganistan sınırına yakın Tacikistan'da askeri tatbikat yapacak.

6. ABD:

ABD'den Filistin ve Suriye Mesajları

ABD Dışişleri Bakanı Antony Blinken, Biden yönetiminin Filistinliler'le ilişkileri derinleştirme çabalarının bir parçası olarak ABD Konsoloslugu'nu Kudüs'te yeniden açmak için çalışmalarını hızlandırmayı planladığını söyledi. Öte yandan Dışişleri Bakanı Antony Blinken aynı toplantıda, ABD'nin Suriye Devlet Başkanı Beşar Esat ile ilişkileri normalleştirme veya Suriye'de siyasi bir çözüme yönelik geri dönüşü olmayan bir ilerleme sağlanana kadar Esat'a itibarını iade etmeye yönelik çabaların hiçbirini destekleme niyetinde olmadığını söyledi. (VOA)

ABD, Rusya'yı Siber Güvenlik Toplantısına Çağırmadı

ABD, siber fidye saldırılarının arttığı bir dönemde siber güvenlik stratejisini görüşmek üzere bu hafta 30 ülkeyle biraraya gelecek. Ancak bu ülkeler arasında siber alanda önemli bir oyuncu olan Rusya yer almıyor. Birçok siber fidye saldırısının ardında Rus aktörlerin olması Moskova'nın siber saldırılarla mücadele stratejileri geliştirilmesi hedeflenen iki günlük zirveye davet edilmemesiyle sonuçlandı. (VOA)

ABD, Rusya ile öngörülebilir bir ilişkiye bağlı kalmaktan yana

ABD ve Rusya ilişkilerini Uşakov ile açık ve verimli şekilde ele almalarını çok takdir ettiğini belirten ABD Dışişleri Bakanlığı Siyasi İşlerden Sorumlu Müsteşarı Victoria Nuland, "Rusya ile istikrarlı ve öngörülebilir ilişkiye bağlı kalmaya devam ediyoruz" ifadesini kullandı. Kremlin yetkilisi Kozak gazetecilere yaptığı açıklamada, müzakerelerde Ukrayna'nın doğusundaki durumun ele alındığını kaydederek meselenin çözümü için Minsk Anlaşması'na bağlı kalmanın teyit edildiğini aktardı. (Independent)

7. RUSYA :

Putin: "Biden'la İşbirliği Yapabiliriz"

Rusya Cumhurbaşkanı Vladimir Putin, Çarşamba günü yaptığı açıklamada, silahsızlanmadan enerjiye çeşitli alanlarda ABD'yle işbirliği yapma potansiyeli gördüğünü söyledi. Putin, ABD Başkanı Joe Biden'la somut bir çalışma ilişkisi kurduğunu da dile getirdi. (VOA)

Rusya Devlet Başkanı Putin:

Türkiye'ye Mavi Akım rotasıyla, Türk Akım ve Ukrayna üzerinden de gaz sevkiyatlarını artırıyoruz. Gaz sevkiyatını daha fazla artırmamız istenirse, artırmaya hazırız. Ortaklarımızın bizden istediği kadar artırabiliriz. Asla reddetmedik."

Rusya'dan KuzeyAkım-2 ültimatomu geldi

Putin: "Nord Stream2'nin idari engeli kaldırılmadı, Alman düzenleyici makamlarla bir tartışma olduğunun farkındayım. Bu yolla daha fazlasını tedarik edebiliriz, (Almanya) yönetimi Avrupa'ya gazın ulaşmasını engelliyor."

Moskova'yı savunmak için ilk S-500 hava savunma sistemleri

Rusya Savunma Bakanlığı'na yakın bir kaynağın TASS'a verdiği bilgiye göre, Rusya'nın geliştirmiş S-500 hava savunma sistemlerinin ilk alayı, Rusya'nın başkenti Moskova'nın hava sahasını koruyan bir askeri birliğe teslim edildi. (TASS)

Kremlin, ABD ve Rusya'nın Ukrayna'nın Donbass'a özel özerk statü vermesi gerektiği konusunda anlaştığını duyurdu

Dmitry Kozak, ABD DB Yardımcısı Victoria Nuland ile yaptığı görüşme sonrasında yaptığı açıklamada Rusya ve ABD'nin Donbass'ın özel statüsü konusundaki yaklaşımlarına bağlı olarak doğu Ukrayna'da bir çözüme ilişkin istişarelere devam etme konusunda anlaştıklarını söyledi.

Peskov: Sözleşmelerin ötesinde tedarik yapılamaz

Kremlin Sözcüsü Dmitriy Peskov, Rusya'nın Avrupa'ya doğal gaz sevkiyatında sözleşmeler doğrultusunda yükümlülüklerini yerine getirdiğini belirtti. Peskov: "Sözleşmelerin ötesinde tedarik yapılamaz. Bedava mı verelim?"

Rusya, Suriye'ye zırhlı araç yüklü büyük bir çıkarma gemisi gönderdi

Türkiye'nin Suriye'de Rusya'ya askeri baskı uygulama girişimi, Rus ordusunun, Boğaz'da çekilen bir fotoğrafa göre çok sayıda ağır zırhlı araç taşıyan Arap Cumhuriyeti'ne büyük bir çıkarma gemisi "Orsk" göndermesiyle sonuçlandı. Orsk büyük çıkarma gemisinde tam olarak ne olabileceği bilinmiyor, ancak Türkiye'den olası saldırganlık göz önüne alındığında, ağır tanklar, zırhlı personel taşıyıcıları, ağır alev makinesi sistemleri ve bu arada kullanılacak olan diğer silahlar da taşınabilir. İdlib'de teröristlere karşı Halep, Lazkiye ve Suriye'nin diğer bölgeleri. Resmi verilere göre, Orsk büyük çıkarma gemisi 20 ana muharebe tankı veya 45 zırhlı personel taşıyıcı veya 50 kamyon tutabilirken, mühimmat neredeyse kesinlikle gemide.(avia-pro.net)